Monah Savatie (Bastovoi)

Despre podoabe şi machiaj

Asaltul bijuteriilor şi al machiajului

Este greu să ne închipuim o? nghesuiala? într-un troleibuz? n care să nu fie nicio femeie machiată şi fără bijuterii. Chiar şi atunci când vrem să deosebim un prunc dacă este băiat sau fetiţa, ne uităm la urechi dacă nu are cercei. Tot aşa şi în cazul adolescenţilor, deoarece lungimea părului nu mai este un semn distinctiv, cum nu mai să ni nici pantalonii şi fusta, ci numai bijuteriile şi machiajul fetelor ne salvează în astfel de situaţii, de multe ori chiar incomode. Cu toate că, cu tristeţe trebuie să recunoaştem, în? inim tot mai mulţi băieţi machiaţi şi împodobiţi.

Nu este un lucru străin să spunem că cerceii şi machiajul pot fi în? iniţe chiar şi? n biserica? n special? n bisericile din oraşele mari? n jurul acestora se face mult haz? n cercurile batr? nelor, carele? ni? mpina cu priviri neprietenoase, iar de multe ori devenim martorii unor scene care, mai cu seamă dacă suntem? începători, ne tulbura pe parcursul întregii Liturghii şi ne pot strica chiar ziua întreagă. Cineva care nimereşte de câteva ori peste astfel de scene, dacă nu este încercat? n credinţa, smintindu-se, foarte uşor poate abandona biserica respectivă, iar în cazurile grave, poate să se abată de la dreapta credinţă ortodoxă şi să devină membru al unei secte.

Aşadar, au sau nu dreptate băbuţele care „organizează” astfel de scene? Poate că ceea ce le face să ne fie at? t de antipatice, nu este chiar faptul pe care ni-l reproşează, ci numai modul în care o fac? Dar poate că acuzaţiile lor sunt? într-adevăr prea grave, căci nu poate să fie adevărat că toate femeile care poartă cercei şi se machiază sunt? n mod obligatoriu şi desfrânate? Multe dintre ele să ni căsătorite şi umblă de multă vreme la biserică şi nimeni nu le-a văzut sau să fi auzit să-şi înşele soţul. Este oare chiar atât de grav dacă o femeie poartă cercei şi se machiază, dar în schimb nu-şi înşală soţul? În timp ce altă poate să nu se machieze deloc şi să pară smerită, totuşi să fie o mare desfrânată?

Ce spune Biblia?

Dar pentru că noi creştinii, ortodocşi, cu privire la orice lucru trebuie să cercetăm şi să credem numai Sfintei Scripturi, tot aşa se cuvine să procedăm şi în cazul acesta.

Despre inele şi cercei, şi podoabe femeieşti în general, avem

foarte multe referiri at? t? n Vechiul e? t şi? n Noul Testament. De exemplu, la prorocul Isaia găsim: „Pentru că fiicele Sionului sunt at? t de m? ndre şi umbla cu grumajii pe sus şi cu priviri obraznice, cu paşi domoli, cu zăngănit de inele la picioarele lor…”

Cum să nu recunoaştem în aceste cuvinte pe fetele din zilele noastre, mai ales? n zilele călduroase de vară? Dar iată că ceea ce se spune mai departe despre ele este? nspaim? ntator, căci vine de la un om care a profeţit şi naşterea lui Hristos din fecioară şi s-a împlinit. Zice prorocul: „… Domnul va pleşuvi creştetul capului fiicelor Sionului, Domnul va descoperi goliciunea lor” (Isaia 3, 16 – 17). Adică, Domnul va descoperi deşertăciunea şi zădărnicia acestui mod de viaţă în ziua Judecăţii.

„? n ziua aceea va lua Domnul toate podoabele: inele, sori, limite, cercei, brăţări, valuri, cununi, lan-tisoare, cingători, miresme, talismane, inele, verigi de nas, veşminte de sărbătoare, mantii, şaluri, pungi, oglinzi, pânzeturi subţiri, turbane şi tunici. Atunci va fi în loc de miresme, putreziciune, şi în loc de cingători, frânghie? n loc de e? rlionti făcuţi cu fierul, pleşuvie, în loc de veşmânt preţios, zdrenţe, şi în loc de frumuseţe, pecete de robie” (3, 18 – 24).

Iată cât de felurite şi cât de multe erau podoabele? nea? n vremea prorocului Isaia! Iată că, pe lângă cercei şi inele, prorocul aminteşte chiar şi părul făcut cu fierul şi verigile de nas, care în ţara noastră abia acum încep să capete popularitate, după modelul rătăcirii occidentalilor. Aşadar, nu este adevărat să zicem că trăim „o altă vreme”, „mai modernă”, şi că acum nici nu s-ar putea fără bijuterii şi machiaj.

Dimpotrivă, vedem că podoabele femeieşti au o vechime foarte mare şi, într-o oarecare măsură, putem vorbi chiar despre aspectul oarecum primitiv al împodobirii femeilor. Cred că fiecare a avut ocazia să vadă la televizor, sau măcar în reviste, imagini ale femeilor din triburile care? nea mai există în zonele puţin umblate ale vestului sălbatic, descoperite încă nu demult. Şi femeile aborigenilor poarta cercei în nas, inele şi braţări şi practica machiajul, fără să fie câtuşi de puţin „moderne”.

Dar… nu cred că este cazul nostru. Căci nu toate femeile se machiază violent şi nici nu poartă bijuterii vulgare. Ce rău poate să fie într-un inel sobru sau? într-un cercel discret, care aproape că nici nu se observa, într-o brăţară bine aleasă sau un lănţişor, dacă nu sunt deloc

vulgare?

Ce au toate acestea cu desfr? narea? Căci chiar dacă poate unele femei se şi gândesc la asta, multe din ele nu au niciun scop necurat. Ele fac asta doar pentru soţul legitim, iar cele mai tinere, pentru alesul lor. Unele însă nu o fac nici măcar pentru atât, ci pur şi simplu, pentru a nu se deosebi de semenele lor, pentru a nu părea „taranoaice”.

De ce dar Dumnezeu care este Multmilostiv, şi este Dragostea însăşi, după cum zise Sf. Ioan Teologul şi evanghelistul, făgăduieşte pedepse atât de groaznice pentru nişte mărunţişuri ca acestea?!

Trebuie să explicăm lucrurile, pentru că altfel reiese că Dumnezeu este rău şi răzbunător, ceea ce nu se potriveşte cu învăţătura noastră despre Cel care ne-a adus din nefiinţă la fiinţa, iar atunci când L-am părăsit şi L-am trădat p? na-ntr-al? t a jelit căderea noastră, inc? t a trimis pe unicul Său Fiu Cel mult iubit drept jertfă de răscumpărare pentru noi.

Podoabele femeie? ţi s-a ni de origine p? g? n?

? i peste tot? n Sf? nta Scriptur? au o conota? le negativ?

nsusi Dumnezeu a dat pricepere oamenilor să făurească podoabe: „Iată, Eu am rânduit anume pe Betalael, fiul lui Urî, fiul lui Or, din seminţia lui Iuda şi l-am umplut de duh dumnezeiesc, de înţelepciune, de pricepere, de ştiinţă şi de iscusinţa la tot lucrul, ca să facă lucruri de aur, de argint şi de aramă, de mătase violetă, stacojie şi vişinie, şi de in răsucit, să şlefuiască pietre scumpe pentru podoabe şi să sape în lemn tot felul de lucruri” (Ieşire 31, 2 – 5).

Acestea? nsa i-au fost date omului ca el să le folosească întru slava lui Dumnezeu, anume pentru ridicarea cortului? n vremea lui Moise, (iar azi pentru pictarea icoanelor şi confecţionarea obiectelor de cult bisericeşti); şi nu pentru împodobirea femeilor.

Dar, aşa cum în rai protopărinţii noştri Adam şi Eva au folosit darul voinţei libere împotriva lorusi, alegând moartea? n locul nemuririi, tot aşa şi oamenii de mai târziu, moştenind în ei sământa relei împotriviri, au folosit şi toate celelalte daruri ale lui Dumnezeu din ce în ce mai mult? împotriva lorusi, după cum scrie şi dumnezeiescul Apostol Pavel, ca: „au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios cu asemănarea chipului omului celui stricăcios” (Romani 1, 23).

mpodobirea femeilor se practică la popoarele pag? ne unde acestea [femeile] sau erau ridicate la rangul de zeităţi, sau erau puse în

slujba unor zeităţi şi duhuri: „fiicele lor? nfrumusetate şi împodobite ca chipurile templului”, le certa David (Ps. 143, 12). Multe din bijuteriile păgâne, mai ales din cele egiptene, s-au păstrat şi astăzi în muzee şi fiecare are cel puţin închipuire despre ele, chiar şi din manualele de istorie şcolare. Modelele egiptene sunt preluate cu mare succes de creatorii de modă contemporani: şerpi, motive solare, cocostârci, diferite păsări, animale şi plante stilizate, cucerind tot mai mult gusturile fetelor de astăzi.

Dar aceste motive nu erau? ni? mplatoare, căci se ştie că păgânii se nehinau soarelui, lunii, animalelor şi chiar pietrelor. Podoabele femeieşti, cât şi cele bărbăteşti, reprezentau aceste obiecte idolatrice.

Trăind multă vreme în robia egipteană, poporul evreu a preluat multe obiceiuri, pentru care a atras mânia lui Dumnezeu. Căci aveau porunca de la Dumnezeu: „De datinile pământului Egiptului? n care aţi trăit, să nu vă ţineţi, nici de datinile pământului Canaanului? n care am să vă duc, să nu vă ţineţi nici să nu umblaţi după obiceiurile lor” (Levitic. 18, 3). „Idolii dumnezeilor lor să-i ardeţi cu foc; să nu doreşti a lua argintul sau aurul de pe ei, ca să nu-ţi fie această cursă. Şi uriciunea idolească să n-o duci? n casa ta ca să nu cazi sub blestem, ca ea” (Deut. 7, 25 – 26).

Dar poate că acestea le-a zis Dumnezeu numai pentru evrei şi numai pentru timpul acela? Căci multe dintre porunci s-au dat anume astfel, pentru un anume timp şi situaţie, iar mai târziu au fost schimbate, cum ar fi tăierea împrejur, ziua să mbetei ş.a. După cum spune şi „Apostolul neamurilor” – Pavel: „ca de vă veţi tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic” (Gălăteni 5, 2); şi „cei ce voiţi să vă îndreptăţi prin Lege v-aţi îndepărtat de Hristos, aţi căzut din har” (5, 4).

Se pare că nu. Acelaşi Apostol scrie în Epistola către Timotei: „Asemenea şi femeile, în? mbrăcăminte cuviincioasa, făcându-şi lor podoabă din sfiala şi din cuminţenie, nu din păr împletit şi din aur, sau din mărgăritare, sau din veşminte de mult preţ; ci din fapte bune, precum se cuvine unor femei temătoare de Dumnezeu” (2, 9). Iarăşi vedem că se specifică aurul şi mărgăritarele, ca ceva negativ.

Fără îndoială, bijuteriile sunt izvor de răutate. Nu în zadar din ele s-a făcut şi cel mai mare rău cu putinţă, simbolul lepădării de Dumnezeu – viţelul de aur din Vechiul Testament. Atunci când poporul evreu s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu el şi-a făcut idol din cerceii

femeilor şi fetelor israelitence (Ies. 32, 1 – 4).

Dintotdeauna, bijuteriile şi podoabele au fost simboluri ale desfrânatelor. Iată cum descrie Sf. Ioan Teologul în Apocalipsă pe „desfrânata cea mare”. „Şi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe, şi a grăit către mine, zicând: vino să-ţi arăt judecata desfrânatei celei mari, care şade pe ape multe, cu care s-au desfrânat? mparaţii pământului şi cei ce locuiesc pe pământ s-au? mbatat de vinul desfr? nării ei. Şi m-am dus, în duh? n pustie. Şi am văzut o femeie şezând pe o fiară roşie, plină de nume de hulă, având şapte capete şi zece coarne. Şi femeia era îmbrăcată în purpură şi în stofa stacojie şi împodobita cu aur şi cu pietre scumpe şi mărgăritare” (17, 1 – 4).

Iată că ceea ce personalizează pe desfrânata sunt aurul, pietrele scumpe şi mărgăritarele. Despre nicio femeie n-am vrea să se spună în ziua judecăţii: „Şi am văzut o femeie, beată de sângele sfinţilor şi de sângele mucenicilor lui Iisus, şi văzând-o, m-am mirat cu mirare mare” (Apocalipsa 17, 6).

Să scoatem de pe noi, ca dovadă a pocăinţei, podoabele şi hainele înfrumuseţate. Căci atunci când a voit să-i ierte pentru idolul pe care şi l-au făcut, Dumnezeu le-a zis iudeilor, prin Moise: „Voi sănteţi popor? ndaratnic. De voi merge eu în mijlocul vostru? într-o clipeala vă voi pierde. Dezbrăcaţi acum de pe voi hainele voastre cele frumoase şi podoabele voastre şi voi vedea ce voi face cu voi” (Ies. 33, 5 – 6).

Lepădarea podoabelor şi a hainelor frumoase este un mod de a milostivi pe Dumnezeu, pentru care putem căpăta iertare de păcate: „Şi iată noi am adus prinos Domnului, fiecare ce am putut dobândi din lucrurile de aur: lanţuri, brăţări, inele, cercei şi salbe, pentru curăţirea sufletelor noastre înaintea Domnului” (Num. 31, 50).

O estimare psihanalitic?

Dar acum să dăm o explicaţie mai exactă şi mai raţională, folosindu-ne chiar de experienţa psihologiei în acest sens, pentru a fi mai aproape de? nţelegerea şi sensibilitatea omului contemporan. Ce determina pe o femeie să se machieze, să-şi pună cercei şi să poarte inele, fie că este tânără, bătrâna, bogată, săraca, frumoasă sau urâtă? Pentru ce au fost inventate bijuteriile, machiajul, valurile şi toate celelalte? Au ele vreo legătură cu desfrânarea?? n ce măsură?

Pentru cei care poate nu ştiu, (nu-i niciun rău în asta), trebuie să le spunem că a existat un medic învăţat la sfârşitul secolului

trecut-începutul secolului nostru, pe nume Sigmund Freud, evreu, care a trăit în Austria? ntemeietorul unei ramuri care? rubina medicina cu psihologia, numită „psihanaliza". Această ştiinţă se ocupa de studiul comportamentului uman şi încearcă să stabilească, pe cât? ngaduie Dumnezeu, factorii sau motivele care determină anumite hotărâri ale oamenilor? n diferite situaţii, mai ales? n cazul bolilor şi dereglărilor psihico-afective. Trebuie să ştim că Sigmund Freud a aplicat şi a fondat această metodă îndeosebi? n cazul nevrozelor şi al isteriei, cercet? nd mii de cazuri, ceea ce, se-nţelege, este un lucru special şi nu poate fi aplicat la toţi oamenii la fel de uşor şi cu garanţia unui rezultat plauzibil. Acesta a şi fost motivul pentru care Freud, dar mai ales urmaşii lui, au dat naştere unor păreri despre sufletul omului foarte dăunătoare şi potrivnice învăţăturii Bisericii Ortodoxe, pentru care nici nu recomandăm să-l citească nimeni, pentru a nu-şi pricinui răni mari şi foarte-foarte greu de vindecat. Totuşi, multe din ideile psihanalizei sunt bune şi sunt folosite şi astăzi cu succes în tratarea multor dereglări psihoafective.

Pe scurt, psihanaliza susţine că fiecare om, pe l? nga latura sa conştientă mai are şi alta mai puţin cunoscută, tainică, adică „subconştientul". Aici, în subconştient, este locul în care se depozitează toate gândurile şi pornirile noastre rele, ruşinoase: gândurile de ucidere şi sinucidere, de desfr? n-are, de sete după bogăţii, de care în mod normal ne ruşinăm şi nu ne place ca altcineva să ni le cunoască. Procesul de „ascundere" a gândurilor neplăcute se numeşte „refulare" iar cel de descoperire, de „scoatere la iveală" a lor se numeşte „defulare". De fapt, aceasta şi este cheia principală a vindecărilor prin metoda psihanalitică, adică descoperirea şi „defularea" cauzelor anumitor nelinişti şi suferinţe, sondând memoria pacientului p? na la copilărie. Este evident împrumutul lui Freud din practica spovedaniei creştine. Totuşi, ceea ce face ca dereglările persoanelor tratate prin metoda psihanalizei să se reînnoiască după o perioadă de timp, este faptul că, spre deosebire de mărturisirea ortodoxă, aceştia, deşi au dobândit o linişte vremelnică prin actul mărturisirii, ei nu au căpătat dezlegarea acelor păcate prin care se aduce liniştea desăvârşită şi statornicia, care se dă doar de începătorul liniştii şi al statorniciei, Domnul nostru Iisus Hristos, prin mâna preotului.

? n limbajul ortodox, subconştientul este locul tuturor patimilor, dar şi al îndemnurilor care vin de la diavol, ce se lucrează în ascunsul

nostru.

Aceste patimi şi porniri ascunse, pe care nu le dăm pe faţă, totuşi ne influenţează foarte puternic latura noastră conştientă, determin? nd şi de multe ori chiar conducând din umbra faptele şi acţiunile noastre. Partea rea a psihanalizei este tocmai faptul că ea îl? nfatisează pe om ca pe un rob condamnat al tuturor acestor patimi şi porniri ascunse, care-i diriguiesc din umbra viaţa în chip fatal şi într-un fel? împotriva voii lui.

Totuşi, nu putem nega multe din concluziile psihanalizei despre „subconştientul" nostru, căci ele se adeveresc şi de practică de două mii de ani a Ortodoxiei, fiind înregistrate? n tratatele de ascetică ale Sfinţilor Părinţi. Desigur, ştiinţa psihanalizei despre modul în care subconştientul influenţează şi răbufneşte în conştient nici nu se poate compara cu amploarea şi exactitatea asceticii ortodoxe, lucru care poate fi confirmat de orice psiholog, dacă va cerceta faptul.

Cu toate acestea, apelăm, fără niciun compromis din punct de vedere al învăţăturii ortodoxe, la aceşti termeni de „conştient" şi „subconştient" ai psihanalizei, şi ne folosim de metoda ei, pentru că ea este mai uşor de înţeles pentru omul contemporan. Dar şi pentru că astfel ne atragem argumente şi din afara Ortodoxiei, cele ale ştiinţei şi ale practicii medicinii şi psihologiei, pentru cei care încă nu au credinţă desăvârşită şi nu au cunoscut ca plinătatea adevărului este în Ortodoxie.

Tipuri de femei

? i motivele pentru care se mpodobesc

Aşadar, putem clasifica, cu aproximaţie, tipurile de femei şi motivele pentru care se împodobesc? n funcţie de v? asta, frumuseţe, situaţie materială şi origine socială.

Primul motiv, şi cel mai frecvent, pentru care o femeie se mpodobeşte este dorinţa de a ieşi în evidenţă, fie pentru a-şi arăta frumuseţea fizică, fie pentru a-şi arăta originea bună socială, adică bogăţia. Există chiar cazul patologic al acestui gen de femei, adică istericele. În cazul isteriei femeile se machiază şi se îmbrăcă foarte strident şi de cele mai multe ori neconvenţional, numai pentru a atrage atenţia. Aceste femei suferă foarte mult dacă nu li se atrage nicio atenţie şi pot deveni chiar agresive. De obicei ele nu răbda ştie? ntreabă singure dacă le stă bine în cutare rochie sau? ţi dau să le mirosi gâtul ca să le spui dacă îţi place parfumul cu care s-au dat. Nu

trebuie să le judecăm aspru pentru că, repet, este vorba de o formă de boală.

Totuşi, veţi spune că majoritatea femeilor suferă mai mult sau mai puţin de această boală! Aici nu trebuie să amestecăm şi desfrânatele notorii, care de multe ori practica aceleaşi metode. Asta nu înseamnă că istericele nu sunt şi desfrânate, ci pur şi simplu că, spre deosebire de altele, ele să ni şi bolnave.

Desigur, machiajul are? n primul r? nd menirea de a ascunde imperfecţiunile. Aşa este vopsitul genelor, al buzelor, fondul de ten ş.a. De exemplu, dacă o femeie are buzele foarte subţiri şi strâmbe şi pe deasupra fără culoare, ea şi le îngroaşă cu ruj şi cu creionul de contur. Sau dacă o femeie are o culoare urâtă a feţei sau zbârcituri, ea se va da cu fond de ten.

Aşadar, sunt de? nţeles motivele pentru care se machiază femeile trecute de tinereţe şi cele, ca să ne exprimăm aşa, mai urâtele. Dar parcă nu-şi scot ele de cele mai multe ori, tocmai prin aceasta, în evidenţă toate defectele pe care ar fi vrut să le ascundă?

Atunci de ce se machiază femeile frumoase şi tinere, care nici măcar nu au defecte, ci dimpotrivă? În cazul acestora machiajul are tocmai rolul invers, nu de a masca un oarecare defect, ci de a pune? n evidenţă o calitate, de exemplu frumuseţea buzelor sau a ochilor. Acestea folosesc de obicei o cosmetică foarte scumpă şi au cercetat tratatele de modă. Dar şi din rândul acestora cele mai multe? n loc să se nfrumuseteze, după cum au vrut, strică şi ceea ce au avut frumos de la Dumnezeu.

Tot aşa este şi cu bijuteriile. Nu va purta inele o femeie care are degetele butucănoase şi scurte, pentru a nu atrage atenţia asupra lor. Sau nu-şi va despleti părul una care are părul sârmos şi gros, ci numai cea cu părul moale şi mătăsos. La fel cum nu poartă fustă scurtă cea cu picioare scurte şi strâmbe, mai ales dacă mai este şi grăsuţă. Cu toate că foarte multe din aceste sărmane, pe care Dumnezeu prin pronia Sa a vrut să le ferească mai uşor de moartea desfrâului, se mpopoţonează exact pe dos de cum ar trebui.

Aşadar, trebuie să deosebim două categorii mari de femei care se împodobesc: prima, care face aceasta pentru a-şi ascunde unele defecte, dintr-un complex de inferioritate, fie că este vorba de aspectul fizic, fie de originea şi situaţia socială. Cealaltă categorie sunt femeile frumoase, care se mpodobesc pentru a-şi scoate? n evidenta calităţile

fizice, adică pentru a părea şi mai frumoase, dar de multe ori şi pentru a-şi etala bună situaţie financiară.

Există şi categoria celor care se machiază pentru că aşa au văzut şi cred că este o faptă care ţine de bunele maniere. Cu toate că orice om cu minte bună înţelege că a căuta la spiritul vremii este un semn de slăbiciune şi lipsa de personalitate. În spatele grijii pentru haine frumoase şi podoabe se ascunde, totuşi, complexul de înfioritate şi teama de a nu plăcea. Femeile înţelepte nu-şi pun nădejdea nici în vopsele, pe care le spala ploaia şi le strică sudoarea, nici în hainele care se nvechesc şi se aruncă, ci în propriile virtuţi.

De aceea, atunci e? nd vom vedea? n biserica o femeie machiată şi împodobita, trebuie să o tratăm în funcţie de aceasta. Căci, într-un fel este cea care s-a machiat influenţată de modă timpului, fără pricepere, folosind o cosmetică ieftină şi nepotrivită; i altfel este cea care şi-a făcut din machiaj o „meserie". Acest fel de machiaj este bătător la ochi şi chiar scandalos. Totuşi, o astfel de femeie va renunţa mai uşor decât una machiata mai discret, dar cu o cosmetică scumpă şi cu multă artă. Căci aceasta din urmă a cheltuit foarte mulţi bani şi timp până a ajuns la discreţia machiajului care pare mai „nevinovat" decât al celor dint? i, dar nu este.

De aceea, văzând sărăcia, stângăcia, într-un cuv? ni complexul de inferioritate al celor dint? i, chiar dacă mascat de o nepotrivită îndrăzneala, să nu le bruscam, că nu ştiu ce fac. Cu atât mai mult lucrul acesta este valabil? n cazul celor din a doua categorie, care din cauza marii lor m? ndrii, s-ar putea să nu mai vină niciodată după sfauri.

? n ultimă instanţă, bijuteriile au o menire strict erotică. Ele pun în evidenţă „zonele erogene" ale corpului uman, adică zonele corpului care, prin atingere, duc cel mai repede la excitarea sexuală, de parcă n-ar fi tot trupul nostru „numai bube din tălpile picioarelor până în creştetul capului", după cum s-a spus despre Iov (Iov 2, 7). Iov avea bube trupeşti, lepră, iar noi avem bubele poftei de desfrânare, care puroiază în chip nevăzut pe trupurile noastre, „din tălpi şi până-n creştet". Despre aceste zone erogene s-au scris sute de mii de cărţi şi reviste, pe care nu cred că mai este om să nu le fi văzut vreodată, fără să vrea, la tarabe sau pe garduri.

Aceasta aşa numită „artă a dragostei", prin care omul este chemat să batjocorească asemănarea lui Dumnezeu şi să întreacă în spurcăciuni pe dobitoace, a pătruns în ţara noastră mai ales după

căderea comunismului. Ea cunoaşte o tradiţie de mii de ani în filosofiile şi pseudoreligiile orientale, cum ar fi cele ale Indiei şi Chinei, care învaţă că în timpul plăcerii sexuale (orgasm) omul se contopeşte cu „absolutul”, de fapt, cu diavolul. Există numeroase secte care propovăduiesc anume acest fel de „unire cu dumnezeu”, răsp? ndite acum şi? n ţara noastră. Cartea fundamentală care cuprinde aceste „învăţături” se numeşte „kama-sutra” şi a fost tradusă şi în limba rom? na, făcând multă moarte în r? ndurile tinerilor, dar şi al celor căsătoriţi, spre ruşinea lor.

Există părerea printre femei că bărbaţilor le plac mai mult femeile machiate şi împodobite şi multe sunt geloase pe ele. Din această cauză, văzând că bărbatul lor trage cu ochiul după astfel de femei, „de ciudă” multe încep să se machieze. Părerea aceasta este falsă. Faptul că bărbaţii trag cu ochiul după femeile machiate şi împopoţonate nu este deloc o dovadă a frumuseţii acestora, ci pur şi simplu, prin ţinuta lor, acestea îşi exprima predispoziţia lor pentru curvie. De aceea, şi bărbaţii se uita mai mult după ele, deoarece ei ştiu că pentru a cuceri o femeie cuminte e nevoie de timp, răbdare şi seriozitate, ceea ce nu li se cere în cazul unei paiaţe cu care poţi să faci ce vrei fără nicio răspundere. Altfel cum s-ar explica faptul că atunci când vine vorba de căsătorie toţi cauta „fete cuminţi”? În aşa fel, cele care se machiază şi se împopoţonează chiar cred că sunt frumoase, neştiind că bărbaţii care mai înainte le-au str? ns? n braţe şi le-au spus vorbe de alint, pe urmă, când rămân? între ei, povestesc totul cu de-amănuntul şi le batjocoresc şi râd de ele, numindu-le proaste.

Glasul inimii

Dar nu cred că avem nevoie de chiar atât de multe dovezi pentru a ajunge la un răspuns atât de simplu! Ci dovada cea mai bună este că fiecare să se aplece cu grijă mare peste sufletul său şi să privească în ad? nouri cu sinceritate. Care este motivul pentru care o femeie se mpodobeşte?

De ce ne pare oare, nouă, cărora ne place să citim în aproapele pornirile inimii şi care atât de uşor judecăm despre fiecare că a făcut cutare sau cutare lucru din cutare motiv, noi care suspectăm atât de lesne şi cu atâta fermitate lucrurile din inima aproapelui chiar şi după ce ni se spune că nu-i adevărat! Cum dar vom crede că numai „eu”, că numai tu, suntem feriţi de ochiul aproapelui şi că numai despre noi nu se ştie adevărul? Toate cele tainice ale noastre sunt pe fată! Şi aşa

ştiind, să ne aplecăm cu grijă mare peste sufletul nostru şi să ne întrebăm: care este motivul pentru care ne împodobim?

Ce ne-au adus toate acestea?

Ce au adus prietenelor noastre inflamaţiile şi durerile pe care le-au suportat din cauza găurilor din urechi, timpul pierdut cu smulsul sprâncenelor, cu frunzele de varză, castraveţii şi gălbenuşul de ou pe care şi le pun pe fată? Epilările, pe care un bărbat, dacă ar fi, nu ştiu dacă le-ar suporta fără lacrimi; şi toate celelalte lucruri, pe cât de absurde pe at? t de jenante? Toate acestea, fără să urmărească niciun scop, ci „pur şi simplu"?

Iată ziua în care timpul le va egala pe toate, atunci şi cele blonde şi cele brunete vor încărunţi de o potrivă! Şi nu vor mai fi plete pe spate, nici fuste scurte, nici tricouri transparente. Căci de toate cu care acum ne lăudăm atunci ne vom ruşina. Atunci vom privi cu teama şi îngreţoşare la propriul trup, dar mai bine zis, la ceea ce vă mai rămânea din el. Şi-atunci va fi mirosul cel greu, de bătrână, pe care nu-l vom înlătura cu niciun săpun, oricât l-am spăla. Lanticuri, cercei, coliere care acum ne înfrumuseţează atunci ne vor sluţi şi vor arăta bătrâneţea noastră şi mai crudă, în timp ce iubiţii din tinereţea noastră vor juca şah în parc sau se vor? întoarce cu laptele de la alimentară? într-un oraş străin, pentru nepoţii de la altă femeie. Iar asta se va în? mpla negreşit. De ce nu vrem să fim veşnici, ci ne ucidem singuri, fără niciun rost?

Uite cu e? ta migala înşiruieşte prorocul armele morţii noastre! „Inele, sori, limite, cercei, brăţări, valuri, cununi, lănţişoare, cingători, miresme, talismane, inele, verigi de nas, veşminte de sărbătoare, mantii, şaluri, pungi, oglinzi, p? nzeturi subţiri, turbane şi tunici". Vr? nd de la noi parcă să-l oprim, să strigăm: „Ajunge! Nu mai voiesc să le cunosc!" Parcă ar aştepta să-i zicem: „Nu-i adevărat! Nu despre mine se zic acestea!"

Dar glasul nostru? ni? rzie să se audă. Căci nu mai avem nici inocenta ca să zicem: „Nu-i adevărat!" Dar nici puterea ca să zicem: „Ajunge, nu mai voiesc să le cunosc!" Căci setea noastră de plăceri nu ne dă voie. Inima noastră nu ne mai asculta. Nu mai suntem stăpâni, ci robi.

Sf. Ioan Gur? de Aur

Despre femeile care poartă podoabe de aur şi se împodobesc.

Domnul nostru Iisus Hristos, după învierea Sa, li S-a arătat mai

în? i femeilor. Una dintre ele era şi Maria Magdalena, desfr? nata despre care se scrie? n Evanghelii. Despre acest mare pogorământ al lui Dumnezeu către femei, Sf. Ioan Gură de Aur exclamă:

Uită-te cum şi Domnul, prin femei, binevesteşte ucenicilor! Domnul – lucru pe care l-am spus adeseori – ridică la cinste neamul cel mai dispreţuit, neamul femeiesc, îi dă bune nădejdi şi-i vindeca durerea.

Care dintre voi n-ar vrea să fie ca acelea şi să cuprindă picioarele lui Iisus? Puteţi şi acum, toţi câţi vreţi! Puteţi să-l cuprindeţi nu numai picioarele, ci şi mâinile, şi capul acela sfânt? mpartasindu-vă, cu cuget curat cu înfricoșătoarele taine. Nu numai aici pe pământ; ci? l veţi vedea şi în ziua aceea a judecăţii, cu slava aceea nespusă, când va veni cu popor de? ngeri, dacă veţi vrea să fiţi iubitori de oameni, dacă veţi vrea să fiţi milostivi şi veţi auzi nu numai aceste cuvinte: „Bucuraţi-vă!”, ci şi cuvintele acelea: „Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia cea gătită vouă de la întemeierea lumii” (Matei 25, 34). Fiţi, dar, milostivi, ca să auziţi aceste cuvinte! Iar voi, femeilor, care purtaţi bijuterii de aur şi aţi văzut drumul acestor femei, lepădaţi, chiar târziu, boala poftei după aur! Deci, dacă doriţi să fiţi cu acele femei, schimbaţi podoabă cu care sunteţi împodobite cu podoaba milosteniei. Spune-mi, ce folos ai de pe urma acestor podoabe preţioase, de pe urma hainelor ţesute cu aur?

— Mi se bucură şi mi se veseleşte sufletul de ele!

— Eu te-am? ntrebat de folos, iar tu mi-ai vorbit de pagubă. Nimic nu este mai păgubitor că a te interesa de bijuterii de aur, a te bucura de ele şi a-ţi lipi inima de ele. Robia aceasta cumplită ajunge şi mai amară când? ţi face plăcută robia. De care fapta se va îngriji vreodată cum trebuie, când va nesocoti grijile lumeşti cum se cuvine, o femeie care socoteşte că merită să se bucure când e legată cu aur? Cel care se bucura că stă în? închisoare nu vă voi niciodată să scape de închisoare. Tot aşa şi femeia aceasta; ca un prizonier de război, robita de aceasta poftă rea, nu va suferi să audă cu dorul şi râvna cuvenită vorbindu-i-se de cele duhovniceşti şi nici nu va face vreo faptă bună. Care, dar, îţi este folosul de pe urma podoabei acesteia, de pe urma acestei moliciuni?

— Mi fac plăcere bijuteriile!

— Iarăşi mi-ai vorbit de pagubă şi de pierzare!

— Dar mă cinstesc mult cei ce mă văd.

— Şi ce-i cu asta? O altă pricină de stricăciune, care te face când? nfumurata, e? nd obraznică. Haide, dară, îngăduie-mi să-ţi arăt eu pagubele, odată ce tu nu mi-ai spus folosul.

Care să ni, dar, pagubele ce ţi le aduc bijuteriile? Grijă e mai mare dec? t plăcerea. Din pricina asta mulţi din cei ce te văd – negreşit din cei legaţi de pământ – se bucură mai mult decât tine, care porţi aurul şi bijuteriile. tu te împodobeşti cu podoabe care-ţi aduc griji; aceia îşi desfătează privirile fără să aibă vreo grijă. O altă grijă apoi. Eşti umilita şi invidiată de toţi. Vecinele şi prietenele, pişcate de invidie, se înarmează împotriva bărbaţilor lor şi dezlănţuie împotriva ta războaie cumplite. Pe lângă aceste pagube, altele: îţi cheltuieşti tot timpul liber şi toată grijă cu gătelile; nu te lipeşti cu toată inima de faptele cele duhovniceşti; eşti plină de înfumurare, de obrăznicie şi slava deşartă; eşti legată strâns de pământ, şi se taie aripile şi, în loc de vultur, ajungi e? îne şi porc? neet? nd de a te mai uita şi a zbura la cer, cauţi în jos ca porcii; şi, cotrobăind prin găurile pământului după aur, sufletul tău îşi pierde bărbăţia şi libertatea.

Spui că-şi întorc oamenii privirile spre tine e? nd te arăţi în oraş? Dar tocmai pentru asta n-ar trebui să porţi aur, ca să nu ajungi spectacol de teatru, ca să nu deschizi gura tuturor bârfitorilor. Niciunul din cei ce-şi întorc privirile spre tine nu te admiră, ci-şi bat joc de tine că-ţi plac podoabele, că eşti o înfumurata, că eşti o femeie vanitoasă. Dacă te duci la biserică, nu pleci de acolo fără vreun folos sufletesc, ci cu mii şi mii de cuvinte de batjocură, de ocărî şi de blesteme, nu numai de la cei care te văd, ci şi de la profet. Isaia, cel cu mare glas, îndată ce te vede strigă: „Acestea zice Domnul către fetele cele îng? mfate ale Sionului: „Pentru că au umblat cu grumajii ridicaţi, pentru că au făcut cu ochiul, pentru că-şi târăsc hainele cu păşitul picioarelor, pentru că joacă din picioare, Domnul va dezveli podoaba lor şi în locul mirosului celui plăcut va fi praf şi în loc de br? u se vor? neînge cu funie” (Isaia 3, 15.23). De acestea vei avea parte şi tu în loc de podoabă. Ca aceste cuvinte n-au fost spuse numai pentru fetele Sionului, ci oricărei femei care face ca ele. Împreună cu profetul Isaia sta acuzator şi Pavel, spunând lui Timotei să poruncească femeilor „să nu se împodobească cu împletituri de păr sau cu aur sau cu mărgăritare sau cu haine scumpe” (1 Timotei 2, 9). Deci? n orice? împrejurare? ţi este vătămătoare purtarea de bijuterii; dar mai cu seamă când te duci la biserică, e? nd treci printre săraci. Dacă ai căuta să te învinuieşti

amarnic pe tine însăţi, n-ai putea-o face mai bine decât? mbracându-te cu astfel de haine şi podoabe, semn de cruzime şi neomenie.

G? ndeste-te e? te stomacuri flam? nde laşi cu podoabele acestea, e? te trupuri dezbrăcate, cu luxul acesta drăcesc! cu mult mai bine ar fi să hrăneşti sufletele celor flămânzi dec? t să-şi găureşti loburile urechilor şi să atârni de urechi, degeaba şi fără de rost, hrană a mii şi mii de săraci. Este, oare, o slavă să fii bogat? Este, oare, o laudă să porţi pe tine bijuterii de aur? chiar dacă podoabele acestea ar fi câştigate prin muncă cinstită, totuşi vina ta este nespus de mare; gândeşte-te însă cât de cov? rsitoare este atunci e? nd să ni e? stigate cu necinste şi nedreptate! Spui că-ţi sunt dragi laudele şi slava? Dezbraca aceasta podoabă plină de batjocură şi toţi te vor admira şi te vei bucura şi de slavă şi de plăcere curata; aşa însă eşti batjocorita şi-ţi pregăteşti cu ele multe prilejuri de supărări. Dacă ierţi vreuna din ele g? ndeste-te e? te necazuri? ţi pricinuieşti! Câte slujnice nu-s bătute, câţi oameni nu sunt necăjiţi, câţi nu sunt arestaţi, câţi nu sunt? ntemnitaţi! Din pricina podoabelor acestora, judecăţi, anchete, mii şi mii de blesteme şi învinuiri; femeia este blestemată şi învinuita de bărbat, bărbatul, de prieteni, iar sufletul, de el însuşi.

— Dar bijuteriile nu se pierd!

— Tocmai acest lucru nu este uşor! Dar chiar dacă le-ai feri totdeauna e pierdere şi aşa păstrate dau multă bătaie de cap, multă grijă şi se rba şi niciun câştig. Ce venit aduc ele în casă? Ce folos celei ce le poartă? Niciun folos, ci multă urâţenie şi învinuiri din toate părţile. Cum vei putea săruta şi cuprinde picioarele lui Hristos când eşti împopoţonată aşa? Hristos îşi întoarce faţă de la această podoabă. De aceea a primit să se nască în casa teslarului; dar, mai bine spus, nici? n casa aceea, ci? într-o colibă şi într-o iesle. cum vei putea să-L vezi pe El când nu ai frumuseţea cea poftita de El, când nu porţi podoabă plăcută Lui, ci una un? ta de El? Când te apropii de El nu trebuie să fii? mpodobita cu astfel de haine, ci? mbracata cu virtute. Gândeşte-te ce este în definitiv aurul? Nimic altceva dec? t pam? ni şi cenuşă. Bagă-l în apă şi s-a făcut glod! Gândeşte-te şi ruşinează-te când faci din glod stăpân, e? nd laşi toate şi stai lângă aur, când? l porţi şi-l plimbi pretutindeni, chiar când te duci la biserică, atunci când mai cu seamă ar trebui să fugi de el. Nu s-a zidit biserica ca să-ţi arăţi în ea bogăţia aceasta, ci bogăţia cea duhovnicească. Tu însă, ca şi cum te-ai duce la paradă, nu la biserică, aşa te împodobeşti din cap până în picioare;

imiţi pe cele de pe scenă şi porţi pe tine gunoiul acesta vrednic de batjocură. Din pricina asta sufletele multora se vatămă, iar după terminarea slujbei de la biserică, în case şi la mese, ai să auzi pe cei mai mulţi vorbind tocmai de gătelile acestea. În loc să spună: „Profetul şi apostolul au spus cutare şi cutare”, vorbesc de luxul hainelor, de mărimea pietrelor scumpe şi de toată împopoţoneala celor ce se îmbraca aşa. Aceste discuţii vă fac şi pe voi şi pe căsnicii voştri trândavi spre milostenie. Niciunul din voi n-ar dori să rupă repede ceva din aurăriile acestea şi să hrănească un flămând. cum ai putea hrăni pe un altul cu preţul uneia din aceste bijuterii, e? nd tu? nsăţi vrei să duci o viaţă amară mai degrabă decât să-ţi vezi împuţinate podoabele? Multe femei se uita la bijuteriile lor ca la nişte fiinţe şi ţin la ele mai mult decât la copiii lor.

— Doamne fereşte! mi se răspunde.

— Arătaţi-mi asta! Arătati-mi-o prin fapte, pentru că eu văd că acum lucrurile stau cu totul astfel. Care femeie, stăpânită tare de dragostea de giuvaiericale, a prefăcut în bani giuvaiericalele ei, ca să smulgă din ghearele morţii sufletul unui copil? Dar pentru ce vorbesc de sufletul unui copil? Care femeie şi-a răscumpărat cu ele sufletul ei pierdut? Dimpotrivă, văd că mulţi îşi vând? n fiecare zi sufletul de dragul bijuteriilor. Dacă li se bolnăveşte trupul fac tot ce pot, dar dacă văd că li se strică sufletul, nu fac nimic, ci privesc cu nepăsare şi sufletul lor şi sufletul copiilor lor ca să le rămână giuvaiericalele, care pier cu timpul şi ele. Pui pe tine aurarii în valoare de mii de talanţi, iar mădularul lui Hristos nu are nici hrană cea de toată zilele. Stăpânul de obşte al universului a dat deopotrivă tuturor şi cerul şi cele din ceruri şi masa cea duhovnicească. Tu însă nu-i dai Lui nici pe cele pieritoare, ca să fii legat necontenit cu lanţurile acestea cumplite. Din pricina aceasta miile şi miile de păcate, din pricina aceasta bărbaţii ajung nişte desfrânaţi, pentru că voi, femeile, nu-i faceţi să trăiască creştineşte, nu-i faceţi să filosofeze, ci-i învăţaţi să le placă podoabele cu care se împodobesc femeile stricate; din pricina aceasta şi cad repede? n braţele desfr? ului. Dar dacă i-aţi învaţă să dispreţuiască astfel de podoabe şi să le facă bucurie castitatea, evlavia şi smerenia, n-ar fi prinşi cu atâta uşurinţă în ghearele desfr? ului. Poate să se mpodobeasca aşa desfrânatele! Ba, chiar mai mult dec? t at? ta, dar nu pentru bărbaţii voştri!

Obişnuiţi, dar, pe bărbaţii voştri să le placă podoabă aceasta

duhovnicească, pe care n-o pot vedea la desfrânate. Mă întrebi cum? l poţi face pe bărbatul tău să capete acest obicei? Îndepărtează de la tine gătelile şi giuvaiericalele şi pune-ţi podoabă cea duhovnicească. Aşa îţi vei feri bărbatul de orice pericol, iar tu vei fi preţuită. Dumnezeu te va milui, toţi oamenii te vor admira şi vei avea parte şi de bunătăţile cele viitoare, cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia slava şi puterea în vecii vecilor, Amin.